

मराठी साहित्यातील लोकतत्त्वे

(निवडक साहित्यकृतींच्या संदर्भात अभ्यास)

(गौतमऋषींच्या शापातून अहल्येला मुक्त करणारे भगवान श्रीराम)

डॉ. दिनेश वाघुंबरे

मराठी साहित्यातील लोकतत्त्वे

डॉ. दिनेश वाघुंबरे

“ डॉ. दिनेश वाघुंबरे हे मराठी साहित्याचा लोकसांस्कृतिक अंगाने विचार करण्यात रमलेले अभ्यासक आहेत. गिरीश कार्नाडांच्या "तलेदण्ड" या नाटकाच्या अनुषंगाने भारतीय पातळीवरील जातिव्यवस्थेचे गुंते आणि समाजपरिवर्तनाच्या प्रयत्नांचे अवघडपण यांचा शोध त्यांनी घेतला आहे. तर पुरातत्त्वज्ञांच्या आणि कलाकोविदांच्याही कुतुहलाचा विषय बनलेल्या यक्षप्रतिमांच्या निमित्ताने लोकदेव-लोकधर्माचा विचार त्यांनी सखोलपणे मांडून पाहिला आहे.

प्रस्तुत ग्रंथ मराठी साहित्याचा लोकतत्त्वीय दृष्टीने अभ्यास मांडणारा ग्रंथ आहे. संतसाहित्यापासून थेट आधुनिक कथात्म साहित्यापर्यंतचा पैस त्यांनी त्यासाठी डोळ्यासमोर ठेवला आहे आणि दुर्गा भागवतांपासून देवदत्त पट्टनायकांपर्यंतच्या जुन्या-नव्या अभ्यासकांच्या विवेचनाचा मागोवा घेत लोकतत्त्वीय अध्ययनदृष्टीचे उपयोजन केले आहे.

लोकसांस्कृतिक धारणांचे साहित्यात कसे प्रकटीकरण होते आणि केवळ मध्ययुगीन साहित्यातच नव्हे तर जी. ए. कुलकर्णीसारख्या आधुनिक साहित्यकारांच्या निर्मितीतही लोकसांस्कृतिक कल्पनाबंध कसे प्रकट होतात याचा शोध घेण्यात डॉ. वाघुंबरे यशस्वी झाले आहेत. ”

- डॉ. अरुणा ढेरे, पुणे

ISBN : 978-81-980479-4-6

गोदावरी प्रकाशन, अहिल्यानगर

मराठी साहित्यातील लोकतत्त्वे

(निवडक साहित्यकृतींच्या संदर्भात अभ्यास)

डॉ. दिनेश वाघुंबरे
विटा (जि. सांगली)

गोदावरी प्रकाशन, अहिल्यानगर

Marathi Sahityatil loktattve
Dr. Dinesh Waghumbare
मराठी साहित्यातील लोकतत्त्वे

डॉ. दिनेश वाघुंबरे
प्राध्यापक व संशोधन मार्गदर्शक,
बळवंत कॉलेज, मु.पो. विटा,
ता. खानापूर, जि. सांगली
चलभाष : ९४२३८०४४५९
e-mail : dinesh.waghumbare@gmail.com

© सर्व हक्क लेखकाधीन

प्रकाशक
प्रा.सौ.वृषाली अविनाश मांडे
गोदावरी प्रकाशन
१२३, साधना हौसिंग सोसायटी, प्रोफेसर चौक,
सावेडी, अहिल्यानगर (४१४००३)
फोन नं. (०२४१) २४२१२७२ मोबा. नं. ९९७०१९६९०६
e-mail : godavariprakashan@gmail.com

प्रकाशन दिनांक : २३ जून, २०२५
आवृत्ती : प्रथम आवृत्ती

अक्षरजुळणी :
श्रीपाद कुलकर्णी, कुलकर्णी टाईपसेटींग
प्लॉट नं. २१, अजिंक्यनगर, भुतकरवाडी, सावेडी रोड,
अहिल्यानगर. मोबा. ९८५०२३२८९०

मुखपृष्ठ : सचिन म्हेत्रे, विटा (सांगली)

मुद्रक : रुद्रायणी ऑफसेट, छत्रपती संभाजीनगर
ISBN No. 978-81-980479-4-6

किंमत : रु. ३००/-

अनुक्रमणिका

- १) संत नामदेवांच्या जीवनातील आख्यायिका व
अभंगातील लोकतत्त्वे ११
- २) संत एकनाथकृत श्री भावार्थरामायणातील
'बालकांड' : लोकतत्त्वीय परीक्षण ४३
- ३) संतसाहित्याची वैश्विकता ९०
- ४) ग्रंथपरीक्षण : 'मराठी संतकवयित्रींचा इतिहास' १०१
- ५) 'आटपाटनगरीच्या कथा' : लोककथांचे विशेष
विस्तारणारा कथासंग्रह १११
- ६) मराठी कथासाहित्यातील नागविषयक कल्पनाबंध १५२
- ७) 'आस्तिक' : मिथककथा आणि गांधीवादी विचारांचे प्रतिबिंब १८२
- ८) मराठी लोकसाहित्याच्या संकलनाचा इतिहास २००